

Gegevens opvraging

Ordernummer:	O2024-0817712	Datum opzoeking:	17/09/2024
Referentienummer:	2024/071-1	Zoekdata:	24041C0399/00V004
Perceel:	24041C0399/00V004		

Resultaat opvraging perceel gelegen in Hoegaarden afdeling HOEGAARDEN 1 AFD/HOEGAARDEN/, sectie C met perceelnummer 0399/00V004 [24041C0399/00V004]

Informatievraag: Beschermd onroerend erfgoed (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

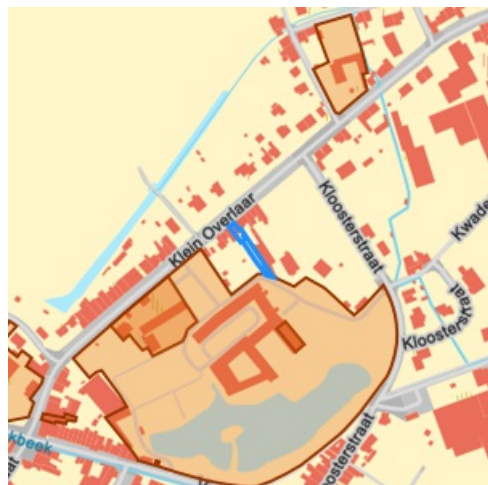
- Het onroerend goed is geen beschermd onroerend erfgoed

Legende

Cultuurhistorische landschappen	Monumenten
Archeologische sites	Overgangszones
Stads- en dorpsgezichten	

Informatievraag: Vastgestelde inventaris onroerend erfgoed (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Domein Mariadal:** (detail zie bijlage)

Legende

Landschapsatlas	Archeologische zones
Landschapelijk erfgoed	Bouwkundig erfgoed

Informatievraag: Erfgoedlandschap (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Het onroerend goed is niet opgenomen in het erfgoedlandschap

Legende

- Landschapelijk erfgoed

Informatievraag: Unesco werelderfgoed (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Het onroerend goed is niet opgenomen in de Unesco Werelderfgoedlijst

Legende

- Bufferzones
- Kernzones

Informatievraag: Gebieden geen archeologie (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Het onroerend erfgoed is niet opgenomen in gebieden waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt

Legende

- Gewestelijk
- Gemeentelijk

Informatievraag: Erfgoed plannen (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Het onroerend goed heeft geen erfgoed plannen

Legende

- Beheersplannen
- Onroerenderfgoedrichtplannen

Informatievraag: Wetenschappelijke inventaris onroerend erfgoed (Aanvullend overzicht)

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Domein Mariadal: Bouwkundig, Landschappelijk (detail zie bijlage)

Legende

- Archeologische erfgoed elementen
- Archeologische erfgoed gehelen
- Bouwkundig erfgoed elementen
- Landschappelijk erfgoed elementen
- Landschappelijk erfgoed gehelen

Informatievraag: Archeologienota's (Aanvullend overzicht)

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Het onroerend goed heeft geen goedgekeurde archeologienota's

Legende

- Archeologienota's

Informatievraag: Eindverslag archeologie (Aanvullend overzicht)

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Het onroerend goed heeft geen eindverslagen van archeologisch onderzoek

Legende

 Eindverslag archeologie

Welke informatie kan u terugvinden in dit uittreksel?

Beschermd onroerend erfgoed

De minister bevoegd voor onroerend erfgoed kan een goed beschermen als het door de erfgoedwaarden van algemeen belang is. Het moet minimaal in de staat blijven waarin het zich bevond op het moment van de bescherming.

Is het onroerend goed beschermd, dan gelden er verschillende specifieke juridische (per monument, stads- of dorpsgezicht of cultuurhistorisch landschap) gevolgen om het behoud ervan te garanderen. Bovendien kan je beroep doen op verschillende vormen van financiële ondersteuning.

Er zijn vier mogelijke vormen van bescherming: een beschermd monument, een beschermd cultuurhistorisch landschap, een beschermd stads- of dorpsgezicht en een beschermde archeologische site. Binnen elk van deze statuten is het mogelijk om een overgangszone in te stellen. Zo'n zone ondersteunt de erfgoedwaarden van het beschermde goed.

Vastgesteld onroerend erfgoed

De vaststelling van een inventaris is één van de instrumenten die de Vlaamse overheid kan inzetten om onroerend erfgoed te behouden. Hiermee bevestigt de bevoegde minister dat alle erfgoeditems op een vastgestelde lijst erfgoedwaarde bezitten en nog altijd bewaard zijn. Bij een vastgesteld item moet de overheid, eigenaar of beheerder rekening houden met rechtsgevolgen. De rechtsgevolgen zijn minder uitgebreid dan bij een beschermd erfgoed. Bovendien gelden voor alle vastgesteld bouwkundig en landschappelijk erfgoed in Vlaanderen eenzelfde set rechtsgevolgen.

Het onroerenderfgoeddecreet voorziet bevoegdheid voor steden en gemeenten voor het inventariseren van bouwkundig en landschappelijk erfgoed. De Vlaamse overheid inventariseert het archeologisch erfgoed, varend erfgoed en de landschappelijke gehelen (Landschapsatlas).

Erfgoedlandschap

Anders dan bij een bescherming of vaststelling van een onroerend goed verloopt de procedure van een erfgoedlandschap via de regelgeving Ruimtelijke Ordening. Als er voor een gebied een RUP wordt opgemaakt, kan de plannende overheid (gemeente, provincie of Vlaanderen) ervoor kiezen om hier ook een erfgoedlandschap in af te bakenen. Zo kunnen er stedenbouwkundige voorschriften gekoppeld worden aan het erfgoedlandschap waarmee ingezet wordt op erfgoedzorg. Wordt je goed erfgoedlandschap, moet je rekening houden met zorgplicht.

Unesco werelderfgoed

De Werelderfgoedconventie van 1972 betracht cultureel en natuurlijk erfgoed dat van unieke en universele waarde is voor de mensheid, te bewaren en te ontsluiten voor toekomstige generaties. Meer dan 190 lidstaten hebben deze Conventie ondertekend. België is sinds 1996 ook partij bij het Werelderfgoedverdrag. Zowel cultureel als natuurlijk erfgoed, als erfgoed dat daarvan een gecombineerde vorm is, kan voor de Werelderfgoedlijst worden voorgedragen. Vlaanderen telt momenteel zeven beschermingen op de Werelderfgoedlijst: een serie van 13 begijnhoven en van 26 belforten, het atelier Plantin-Moretus, de woning Giuette, de volledige Brugse binnenstad, het Zoniënwoud, de Wortel-Kolonie en begraafplaatsen en herdenkingsites van WO I.

Gebieden geen archeologie

De kaart wordt sinds 2016 periodiek vastgesteld door het agentschap. Op die manier kunnen percelen of gebieden die beantwoorden aan de criteria voor opname op korte termijn op de kaart opgenomen worden. Dit geeft bouwheren, verkavelaars en ontwikkelaars met plannen voor dergelijke percelen de mogelijkheid om vrijgesteld te worden van een archeologisch vooronderzoek, zonder vertraging en bijkomende kosten.

Plannen

Een goedgekeurd beheersplan legt geen actieve verplichtingen op. Het is en blijft een geconcretiseerde beheersvisie voor een erfgoedplaats. Toch heeft het document in zekere mate een 'dwingend' kader waarbinnen je moet blijven: als je werken wil uitvoeren, moeten ze stroken met de beheersdoelstellingen uit het beheersplan. Zijn de beheersdoelstellingen niet meer passend, dan kan je een aanpassing van het beheersplan aanvragen of een nieuw beheersplan opmaken. De geldigheidsduur van een plan is 24 jaar. In bepaalde gevallen heb je een goedgekeurd beheersplan nodig om een erfgoedpremie aan te vragen.

Geïntervieweerd wetenschappelijk onroerend erfgoed

Het agentschap Onroerend Erfgoed heeft de expliciete opdracht om al het waardevolle onroerend erfgoed in Vlaanderen te inventariseren. Door de jaren heen zijn er meerdere wetenschappelijke inventarissen opgemaakt over bouwkundig, landschappelijk en archeologisch erfgoed.

Geïntervieweerd onroerend erfgoed is opgenomen in een wetenschappelijke inventaris. Zo'n opname heeft geen rechtsgevolgen. Het goed wordt enkel beschreven en gedocumenteerd.

Archeologienota's en nota's

Een bouwheer is in bepaalde gevallen verplicht om een archeologienota toe te voegen aan een vergunningsaanvraag. Hij stelt daarvoor een erkend archeoloog aan om een archeologisch vooronderzoek uit te voeren en een archeologienota op te stellen. Of je verplicht bent een archeologienota toe te voegen aan je vergunningsaanvraag is onder meer afhankelijk van: oppervlakte perceel en bodemingreep, ruimtelijke bestemming van perceel en of het terrein zich situeert in een beschermde archeologische site, in een vastgestelde archeologische zone of in een gebied waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt.

Eindverslag archeologisch onderzoek

Bij bouw- of verkavelingsprojecten maakt een erkend archeoloog verschillende verslagen op om archeologisch erfgoed te documenteren. De bouwheer moet aangeven of er archeologisch erfgoed op het terrein wordt verwacht en hoe hiermee zal worden omgegaan. Een vooronderzoek resulteert in een archeologienota of een nota bij een uitgesteld vooronderzoek. Als uit het vooronderzoek blijkt dat een archeologische site verder onderzocht moet worden, volgt een opgraving, uitgevoerd door een erkend archeoloog. Binnen twee maanden na het veldwerk maakt de archeoloog een archeologierapport met voorlopige bevindingen, dat aantoont dat het werk op het terrein is voltooid en de bouwwerkzaamheden kunnen beginnen. Het definitieve eindverslag, met alle onderzoeksresultaten, wordt binnen twee jaar na de opgraving bezorgd.

Wetgeving

Decreet van 12 juli 2013 betreffende het onroerend erfgoed, gewijzigd bij het decreet van 4 april 2014 (Belgisch Staatsblad 17 oktober 2013 en 15 april 2014). Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de uitvoering van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013.

Meer info

www.onroenderfgoed.be

Bron vastgoedinfo

Deze opvraging bevat overheidsinformatie verkregen van het Agentschap Onroerend Erfgoed, Koning Albert-II-Laan 19, bus 5, 1210 Brussel en Informatie Vlaanderen, Havenlaan 88, 1000 Brussel wat betreft het Grootschalig Referentie Bestand Vlaanderen (GRB).

Document gegenereerd op basis van de gegevens ontvangen van het Agentschap Onroerend erfgoed via de ORIS webservices.

CIB vlaanderen vzw - Kortrijksesteenweg 1005 - 9000 Gent
0425.043.508 - vastgoedinfo@vastgoedloket.be

Bijlage

Informatieaanvraag Onroerend erfgoed

(Referentienummer: 2024/071-1)

Resultaat opvraging perceel gelegen in Hoegaarden afdeling HOEGAARDEN 1 AFD/HOEGAARDEN/, sectie C met perceelnummer 0399/00V004 [24041C0399/00V004]

Vastgestelde inventaris

Vastgesteld bouwkundig erfgoed: Domein Mariadal

Vastgesteld bouwkundig erfgoed

Beknopte karakterisering

Typologies onderwijzerswoningen, onderwijsgebouwen, omheiningsmuren, hekpijlers, hekken, kapellen (gebouwen en structuren), kostscholen, poorten (bijgebouwen), kloosters, Mariagrotten, parterretuinen, vijvers, tuinbruggen, onderwijsgebouwen

Betrokken personen • [Langerock, Pierre \(Ontwerper\)](#)

Stijl

Datering vierde kwart 19de eeuw, derde kwart 18de eeuw, tweede kwart 19de eeuw, voor WO I, eerste helft 20ste eeuw, tweede helft 19de eeuw, tweede kwart 19de eeuw, interbellum

Beschrijving

Omwalde site van het rond 1450 opgerichte klooster Maagdendal of Mariadal van de bogaarden. In 1820 werd het kloosterdomein aangekocht door de congregatie 'Soeurs de l'Union au Sacré-Coeur' die in de bestaande gebouwen een kostschool voor meisjes inrichtte. Verbouwingen van het complex in de 19de en het begin van de 20ste eeuw. Sint-Annavleugel dateert van 1909. Eclectische noordoostvleugel van 1922 naar ontwerp van Pierre Langerock. Omgeven door domein van circa 4,5 hectare aangelegd in de loop van de 19de eeuw, een landschappelijke aanleg met Lourdesgrot en twee boogbrugjes en sporen van een neo-Franse tuin uit eerste kwart 20ste eeuw.

Waarden

Volkskundige waarde

Architecturale waarde

Historische waarde

Is de aanduiding van

- **Klein Overlaar 1-3 (Hoegaarden)** Omwalde site van het rond 1450 opgerichte klooster Maagdendal of Mariadal van de bogaarden. In 1820 werd het kloosterdomein aangekocht door de congregatie 'Soeurs de l'Union au Sacré-Coeur' die in de bestaande gebouwen een kostschool voor meisjes inrichtte. Verbouwingen van het complex in de 19de en het begin van de 20ste eeuw. Sint-Annavleugel dateert van 1909. Eclectische noordoostvleugel van 1922 naar ontwerp van Pierre Langerock. Omgeven door domein van circa 4,5 hectare aangelegd in de loop van de 19de eeuw, een landschappelijke aanleg met Lourdesgrot en twee boogbrugjes en sporen van een neo-Franse tuin uit eerste kwart 20ste eeuw.

Is de omvattende aanduiding van

- **Klein Overlaar 1-3 (Hoegaarden)** Klooster in neotraditionele stijl en bijhorende school, volgens het kadaster beide gebouwd rond 1894. De oprichting van het klooster en een bijgebouw werd door het kadaster geregistreerd in 1894 op naam van Vanneygen Clémencia, kloosterling te Hoegaarden (Mariadal) en Sprengers Stéphanie, onderwijzeres te Tienen. Tegelijkertijd werd ten oosten van het klooster een schoolvleugel opgericht in opdracht van Vanstappen Philip, "bestuurder van geestelijke genootschap" te Hoegaarden.
- **Klein Overlaar 3 (Hoegaarden)** Eénbeukig gebouw van bak- en zandsteen, uitlopend op een halfronde apsis, opgenomen in een neostijlcomplex.

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/120778>

Beschermingbesluiten

- [Besluit tot vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant - https://id.erfgoed.net/besluiten/14867](#)

Schrappingsbesluiten Vaststellingsbesluiten

Domein Mariadal

Beknopte karakterisering

Typologies hekken, hekpijlers, omheiningsmuren, onderwijsgebouwen, onderwijzerswoningen, kapellen (gebouwen en structuren), kloosters, poorten (bijgebouwen), kostscholen, Mariagrotten, tuinbruggen, vijvers, parterretuinen, onderwijsgebouwen

Betrokken personen • Langerock, Pierre (Ontwerper)

Stijl

Datering vierde kwart 19de eeuw, derde kwart 18de eeuw, tweede kwart 19de eeuw, voor WO I, tweede kwart 19de eeuw, tweede helft 19de eeuw, eerste helft 20ste eeuw, interbellum

Beschrijving

Op het domein werd ten noordwesten van de kostschool, buiten de voormalige omwalling, eind 19de eeuw een neotraditionele onderwijzerswoning (Klein Overlaar 1) en nieuwe schoolvleugel opgericht door de zusters van de Vereniging met het Heilig Hart. De woning en de school zijn deels van de straat afgesloten door een lage bakstenen muur. Ter hoogte van de hoofdingang bestaat de afsluiting uit een eenvoudig smeedijzeren vast hek tussen ronde gietijzeren hekpijlers op een breukstenen plint. De voortuin is toegankelijk via een rijkelijk uitgewerkt smeedijzeren hek versierd met krullen en tegenkrullen, waarvan de spijlen alternerend getorst of in een lanspunt eindigen.

Omwalde site van het rond 1450 opgerichte klooster Maagdendal of Mariadal van de bogaarden. In 1820 werd het kloosterdomein aangekocht door de congregatie 'Soeurs de l'Union au Sacré-Coeur' die in de bestaande gebouwen een kostschool voor meisjes inrichtte. Verbouwingen van het complex in de 19de en het begin van de 20ste eeuw. Sint-Annaveugel dateert van 1909. Eclectische noordoostvleugel van 1922 naar ontwerp van Pierre Langerock. Omgeven door domein van circa 4,5 hectare aangelegd in de loop van de 19de eeuw; een landschappelijke aanleg met Lourdesgrot en twee boogbrugjes en sporen van een neo-Franse tuin uit eerste kwart 20ste eeuw.

Van bogaardenklooster tot 'Val Virginal'

Het klooster Maagdendal of Mariadal van de bogaarden (ook begaarden), de mannelijke pendant van de begijnen, werd opgericht rond 1450 op een tot de verbeelding sprekende site: de brede ringgracht en de twee eilanden suggereren een oude castrale motte (misschien wel de plek waar prins-bisschop Balderik van Luik rond 1010 een burcht had willen oprichten en daartoe brede grachten had laten graven, directe aanleiding tot de slag van Hoegaarden in 1013, maar dit is verre van bewezen volgens A. Wauters). Op een kaart van de cijnzen en lenen van de abdij van 't Park te Hoegaarden en Outgaarden uit 1663 wordt het klooster weergegeven als een gesloten complex met een vierkante plattegrond. Op de Ferrariskaart (1771-1778) heeft het een plattegrond in de vorm van een 'h' in spiegelbeeld, met een moestuin, een boomgaard en iets wat vermoedelijk een grote siertuin was met een padenkruis en een ovaal verbreed kruispunt. Dat deze siertuin een afzonderlijk eiland vormde, blijkt uit de Primitieve kadasterkaart die rond 1820 door Sablon werd opgemaakt. In 1797 werd het bogaardenklooster met bijbehorende gronden, in totaal drie hectare, verkocht als 'nationaal goed' aan ex-leden van de congregatie.

In 1820 werd het voormalige kloosterdomein aangekocht door de congregatie 'Soeurs de l'Union au Sacré-Coeur' (nu vertaald 'Zusters van de Vereniging met het Heilig Hart'), een rond 1800 door priester François-Joseph Delfosse gestichte orde die zich op het onderwijs toelagde. Nog datzelfde jaar opende 'Val Virginal', een kostschool voor meisjes, haar deuren. De Primitieve kadasterkaart sluit nauw aan bij de Ferrariskaart; het kloostercomplex heeft nagenoeg dezelfde plattegrond. De oudste kadastrale legger (1831), op naam van "*ménagère*" Petronelle Pierraerts en consoorten, omschrijft het hoofdgebouw als "*Maison bâtiment et cour brasserie*" en vermeldt drie tuinpercelen, samen met vijvers en ringgrachten 4 hectare 27 are groot. De congregatie bezat daarenboven te Hoegaarden nog 13 hectare landbouwgrond en had te Sint-Katarina-Houtem, op het hoogste punt van het plateau tussen de Grote Gete en de Molenbeek-Menebeek, een kapel laten bouwen – de 'Marollenkapel' of 'Klein Scherpenheuvel'.

Landschappelijk decor

Een litho uit circa 1850 toont het pensionaatklooster vanuit het zuidoosten, met op de voorgrond een twintigtal kuierende pensionnaires onder de hoede van drie zusters, op de achtergrond een spelevarend gezelschap en het gebouwencomplex vlak na de door het kadaster in 1848 geregistreerde uitbreiding, toen de bebouwde oppervlakte meer dan verdubbelde. Aan de kloosterkerk, de eenbeukige Sint-Rochuskapel uit 1766-1768, werd niet geraakt. Het decor zou men als 'landschappelijk' kunnen omschrijven: informele beplanting, bomen en struiken met afwisselende vorm en textuur, onregelmatig golvende oevers... Rechts in beeld de dam die vanouds de hoofdtoegang van het klooster vormde, en de oude, nog bestaande rondboogpoort. Door de nieuwbouw van 1848 werden twee volledig omsloten binnenplaatsen gevormd en twee ruimten die slechts aan drie zijden omsloten waren: een naar het zuidoosten toe geopende, grazige vlakte met enkele kleine boompjes en struikmassieven, zichtbaar op de litho, 'hof ' volgens het kadaster; en een naar het zuidwesten toe geopende ruimte, 'lusthof ' volgens het kadaster. Dit lusthofperceel van 16 are groot sloot aan bij de eilandtuin op de Ferrariskaart, waar de moestuin was ondergebracht. Bij de verbouwing werd de tot 10 m brede gracht tussen het kloostereiland en het tuineiland versmald tot een recht kanaaltje met zoiets als een zwaikom, een tot 5 m verbreed middengedeelte.

Een ets, die rond 1900 als ansicht werd gebruikt, geeft een gestileerd overzicht van de gebouwen en de tuinen, met op de voorgrond andermaal spelevarende pensionnaires, een met boompjes beplant eilandje en een gekanteeld neogotisch kapelletje dat rond 1900 werd gebouwd, maar nauw aansluit bij de 'middeleeuwse' tuinfolies uit de vroege Engelse parken. Het gaat ook om een religieuze thematuin en men mag aannemen dat, buiten het kapelletje, nog andere constructies en beelden de pensionnaires op vrome gedachten moesten brengen – onder meer een Heilig Hartbeeld en een Lourdesgrot (nog niet zichtbaar op de ets) met een uitbundig door stalactieten omkranste Lieve-Vrouw. Voor de rest: onderhoudsvriendelijke gazons met struiken en boompjes, brede grindpaden, die naar de voorgrond toe lussen beschrijven maar voor de rest evenwijdig lopen met de muren van het complex. Dankzij de overvloed van ansichtkaarten kunnen we ons niet alleen een beeld vormen van het dagelijkse leven op de kostschool, maar ook van de beplantingen – veel Italiaanse populieren (*Populus nigra* 'Italica') – en van de talrijk aanwezige, rustieke en pittoreske 'kleinarchitectuur' en het parkmeubilair in het algemeen – boogbrugjes van hout of met leuning van vervlochten takken in cement, een eendenkooi met spits tentdak, tuinvazen en potten met agaven. Opmerkelijk is ook de aankleding van het hoevegebouw, met pseudovakwerk, een houten balkon, geprofileerde sleutelstukken, een geveltop met windveer en met rozetten in ajour en druipers...

Franse tuin

In de loop van de 19de en het begin van de 20ste eeuw werd het complex nog diverse malen verbouwd. In 1909 verdween de noordelijke, smalle arm van de ringgracht; de brede zuidelijke arm bleef als 'lustvijver' behouden. In datzelfde jaar werd ook de Sint-Annavleugel gebouwd. Maar de voornaamste ingreep was de bouw in 1922 van een nieuwe noordoostvleugel in het verlengde van de kapel met een monumentale façade naar ontwerp van Piet Langerock, in een eclectische stijl die vooral geïnspireerd is door de Vlaamse renaissance. Opmerkelijk zijn de twee rond hoektorens met spitse (ondertussen verdwenen) klokdaken. De historiserende architectuur van Langerock kreeg ook een echo in de tuinaanleg. In de bijschriften op de ansichtkaarten wordt een onderscheid gemaakt tussen een 'jardin anglais' rond het neogotisch kapelletje en de Lourdesgrot, ten zuiden van het complex, en een 'jardin francais' tussen de Sainte Anne-vleugel en de oude kloostervleugel. Op een ansichtkaart wordt deze Franse tuin getoond niet lang na de aanleg: strak afgelijnd, een rotonde met een waterbekken en een fontein, ingekaderd door nog jonge Ierse taxussen (*Taxus baccata* 'Fastigiata') en stroken ('plate-bandes') van gras en inlegplanten. De onbekende ontwerper was ongetwijfeld beïnvloed door de revival van de geometrische, regelmatige tuinstijl aan het einde van de 19de eeuw, onder impuls van publicaties zoals de 'Traité général de la composition des parcs et jardins' (1879) van Edouard André en het werk van de Franse tuinarchitecten Henri (vader) en Achille (zoon) Duchêne, de 'style Duchêne'.

De moestuin bevond zich op de plek waar op de Ferrariskaart een formele siertuin wordt afgebeeld, tussen het pensionaat-kloostercomplex en de hoeve. Een in 1909 verzonden ansichtkaart geeft een beeld van de in stroken verdeelde moestuin met kleinfruit en laagstamfruitbomen, met de westelijke uitloper van de vijver op de voorgrond. Uit deze en andere kaarten blijkt ook dat bepaalde soorten van handenarbeid niet tot het curriculum van 'Val Virginal' behoorden; voor het wassen en bleken van linnen en voor het werk in de tuin werd gespecialiseerd personeel aangetrokken.

De veranderingen in het kloosterleven, in het profiel van de school (uitsluitend nog basisonderwijs en bijzonder lager en secundair onderwijs), in het onderwijs in het algemeen en in de globale sociaal-economische context – vooral sinds de jaren 1960 – hebben het uitzicht van Mariadal uiteraard beïnvloed. Door de opkomst van de naoorlogse 'superette' heeft de moestuin aan belang ingeboet; een gedeelte ervan werd aangelegd als sier- en speeltuin – *opnieuw* aangelegd want op die plaats bevond zich in de 18de eeuw de siertuin van de Bogaarden – en het resterende gedeelte heeft in de eerste plaats een didactische functie. De neogotische kapel is verdwenen, maar de Lourdesgrot en twee boogbrugjes zijn er nog. De structuur van de Franse tuin is nog herkenbaar in de huidige aanleg; de aankleding verschilt echter grondig van de oorspronkelijke (rotonde met rozen afgezoomd, een tweede rotonde met leilinden, met klinkers afgeboorde paden...). Gedeelten van de vijver werden aangestort. Het huidige bomenbestand – witte en rode paardenkastanje (*Aesculus hippocastanum*, *A. x carnea*), groene en bruine beuk (*Fagus sylvatica*, *F.s.* 'Atropunicea'), gewone es (*Fraxinus excelsior*),

Oostenrijkse en weymouthden (*Pinus nigra* subsp. *Nigra*, *P. strobus*), bontbladige esdoorn (*Acer pseudoplatanus* 'Leopoldii'), zilverlinde (*Tilia tomentosa*) – dateert van na de Eerste Wereldoorlog, op enkele exemplaren na. Merkwaardig is de bultige plataan (*Platanus x hispanica*) met bijna 6,5 m stamomtrek aan het uiteinde van de Sint-Annaveugel. Deze boom is al met respectabele afmetingen zichtbaar op een foto uit 1909.

Merkwaardige bomen (opname 6 juli 2001)

Het cijfer in vet geeft de stamomtrek in centimeters weer. De omtrek wordt standaard gemeten op 150cm hoogte.

- 19. gewone plataan (*Platanus x hispanica*) **645** – zeer bultige stam
- 28. Noorse esdoorn (*Acer platanoides*) **336**
- 33. bruine beuk (*Fagus sylvatica* 'Atropunicea') **387**
- Kadasterarchief Vlaams-Brabant, Oudste kadastrale legger 212 Hoegaarden, art. 677 nrs. 18-25, art. 1485 nrs. 36 (lusthof) en 38 (hof).
- Kadasterarchief Vlaams-Brabant, Kadastrale opmetingsschetsen Hoegaarden 1848/31, 1894/5, 1899/5, 1900/5, 1908/23 en 1909/14.
- ANDRÉ E., *L'art des jardins. Traité général de la composition des parcs et jardins*, Paris, G. Masson, 1879.
- DODION M., *Hoegaarden in oude prentkaarten*, Zaltbommel, Europese Bibliotheek, 1973, nr. 24.
- DUCHÊNE M. e.a., *Architectes-paysagistes 1841-1947. Le style Duchêne*, Editions du Labyrinthe.
- JELLICOE G. e.a., *The Oxford companion to gardens*, Oxford, New-York, Oxford University Press, 1986, p. 204-205.
- PEETERS L. & WITTOUCK F., *Congrégation des Soeurs de l'Union au Sacré-Coeur*, op: <http://www.catho.be/index.php?w=1152> .
- SIRAUX A., *De voormalige Boogaardenkerk te Hoegaarden*, in *Mededelingen van de Geschied- en Oudheidkundige Kring voor Leuven en omgeving*, 7(2), 1967, p. 11-124.
- SOILLE J., *L'abbé François-Joseph Delfosse, prêtre-missionnaire en Brabant-Wallon sous la Révolution Française, fondateur de la congrégation des Soeurs de l'Union du Sacré-Coeur 1769-1848*, Gembloux, J. Duclot, 1948.
- VAN ERMEN E., VANHOVE L. & VAN LANI S., *Het kaartboek van de abdij van Park, 1665*, Brussel, Algemeen Rijksarchief, 2000, p. 100-101.
- VERBOUWE A., *Iconografie van Vlaams-Brabant (V), Kanton Tienen*, Brussel, Geschied- en Oudheidkundig Genootschap van Vlaams-Brabant, 1946, nr. 170.
- WAUTERS A., *Géographie et histoire des communes belges. Arrondissement de Louvain – canton de Tirlemont, communes rurales (II)*, Bruxelles, Culture et Civilisation, facsimile van editie 1876, 1963, p. 14-15 en 46.

Omvat

- **Klein Overlaar 1-3 (Hoegaarden)** Klooster in neotraditionele stijl en bijhorende school, volgens het kadaster beide gebouwd rond 1894. De oprichting van het klooster en een bijgebouw werd door het kadaster geregistreerd in 1894 op naam van Vanneygen Clémencia, kloosterling te Hoegaarden (Mariadal) en Sprengers Stéphanie, onderwijzeres te Tienen. Tegelijkertijd werd ten oosten van het klooster een schoolvleugel opgericht in opdracht van Vanstappen Philip, “bestuurder van geestelijke genootschap” te Hoegaarden.
- **Klein Overlaar 3 (Hoegaarden)** Eénbeukig gebouw van bak- en zandsteen, uitlopend op een halfronde apsis, opgenomen in een neostijlcomplex.

Is aangeduid als

- **Klein Overlaar 1-3 (Hoegaarden)** Omwalde site van het rond 1450 opgerichte klooster Maagdendal of Mariadal van de bogaarden. In 1820 werd het kloosterdomein aangekocht door de congregatie 'Soeurs de l'Union au Sacré-Coeur' die in de bestaande gebouwen een kostschool voor meisjes inrichtte. Verbouwingen van het complex in de 19de en het begin van de 20ste eeuw. Sint-Annaveugel dateert van 1909. Eclectische noordoostvleugel van 1922 naar ontwerp van Pierre Langerock. Omgeven door domein van circa 4,5 hectare aangelegd in de loop van de 19de eeuw; een landschappelijke aanleg met Lourdesgrot en twee boogbrugjes en sporen van een neo-Franse tuin uit eerste kwart 20ste eeuw.

Omvat de aanduiding als

- **Klein Overlaar 3 (Hoegaarden)** Eénbeukig gebouw van bak- en zandsteen, uitlopend op een halfronde absis, opgenomen in een neostijlcomplex.
- **Klein Overlaar 1-3 (Hoegaarden)** Klooster in neotraditionele stijl en bijhorende school, volgens het kadaster beide gebouwd rond 1894. De oprichting van het klooster en een bijgebouw werd door het kadaster geregistreerd in 1894 op naam van Vanneygen Clémencia, kloosterling te Hoegaarden (Mariadal) en Sprengers Stéphanie, onderwijzeres te Tienen. Tegelijkertijd werd ten oosten van het klooster een schoolvleugel opgericht in opdracht van Vanstappen Philip, “bestuurder van geestelijke genootschap” te Hoegaarden.
- **Klein Overlaar 3 (Hoegaarden)** Eénbeukig gebouw van bak- en zandsteen, uitlopend op een halfronde apsis, opgenomen in een neostijlcomplex.
- **Klein Overlaar 3, Kloosterstraat (Hoegaarden)** De Sint-Rochuskapel is beschermd als monument. Het betreft een éénbeukig

gebouw uitlopend op een ronde absis, dat is opgenomen in een neostijlcomplex.

Is deel van

- **Hoegaarden (Hoegaarden)**

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/134185>